

CRNA GORA
S K U P Š T I N A
Odbor za ljudska prava i slobode
Br. 00- 63-8/24-
Podgorica, 16. jul 2024. godine

INFORMACIJA
SA OKRUGLOG STOLA POVODOM OBILJEŽAVANJA
MEĐUNARODNOG DANA PODRŠKE ŽRTVAMA TORTURE,
održanog u Podgorici 25. juna 2024. godine

Okrugli sto povodom obilježavanja Međunarodnog dana podrške žrtvama torture održan je u Podgorici 25. juna 2024. godine.

Okrugli sto su organizovali Ministarstvo pravde i Ujedinjene nacije u Crnoj Gori.

S obzirom na to da predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode Jovan Jole Vučurović, zbog prethodno preuzetih obaveza, nije bio u mogućnosti da učestvuje na ovom događaju, isti je ispratila Sonja Jokić, samostalna savjetnica I u Sekretarijatu Odbora.

Uvodna izlaganja imali su Vladimir Gjorgjiev, v.d. stalnog koordinatora Ujedinjenih nacija u Crnoj Gori i Andrej Milović, ministar pravde.

Vladimir Gjorgjiev, v.d. stalnog koordinatora Ujedinjenih nacija u Crnoj Gori je podsjetio da je Generalna skupština Ujedinjenih nacija 1997. godine, Rezolucijom 52/149 proglasila 26. jun za Međunarodni dan za podršku žrtvama torture s ciljem potpunog iskorjenjivanja mučenja i efikasnog funkcionisanja Konvencije protiv mučenja i drugih nečovječnih ili ponižavajućih postupanja ili kažnjavanja. Odredbama Konvencije utvrđena su individualna i kolektivna prava, određene mjere za nadzor nad njihovim poštovanjem i osnovan je Komitet UN protiv torture (CAT) koji preduzima mjere da se zemlje ugovornice pridržavaju obaveza koje su ratifikacijom preuzele. Prema Konvenciji, države ugovornice se obavezuju da će preduzeti sve zakonske mjere da spriječe torturu unutar svojih granica (član 2) i da neće protjerati ili izručiti drugoj državi osobu za koju se sumnja da bi mogla biti izložena torturi (član 3).

Ministar pravde Andrej Milović je naglasio da je Crna Gora posvećena ispunjavanju preporuka Komiteta UN protiv torture i Evropskog komiteta za prevenciju torture i nehumanog ili nečovječnog postupanja (CPT).

O aktivnostima koje preduzima država Crna Gora kako bi se prekinula tortura i zlostavljanje govorila je predstavica Ministarstva pravde Aida Bojadžić.

Na Okruglom stolu svoja iskustva su predstavile dvije navodne žrtve torture.

Tokom rasprave u kojoj su učestvovali predstavnici institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, državnih organa, međunarodnih organizacija sa sjedištem u Crnoj Gori i nevladinih organizacija govorilo se o tome kako obezbijediti djelotvoran odgovor da bi se spriječila tortura i zlostavljanje. Naglašeno je da odgovor na svako zlostavljanje mora biti promptan, efikasan i samim tim odvrćajući za svako buduće kršenje zakona, što uz prevenciju čini srž zabrane zlostavljanja. Naglašeno je da je neophodno nastaviti sa podsticanjem policijskih službenika da sprečavaju svoje kolege koje pribjegavaju zlostavljanju, kao i da takve slučajeve prijavljuju i da time spriječe negativnu policijsku solidarnost. Ukazano je da nekažnjivost za djela torture i druga zlostavljanja mora da se okonča, te da su prevencija torture i zlostavljanja dio pregovaračkog poglavlja 23 i ključni su za napredak Crne Gore u pristupanju EU, tim prije što je

jedno od završnih mjerila za to poglavlje primjena mjera Evropskog komiteta za prevenciju torture i nehumanog ili nečovječnog postupanja, kao i odgovarajuće i brze sudske mjere u slučajevima zlostavljanja. Stoga će ispunjenje tih mjerila biti jedan od obaveznih uslova da bi Crna Gora zatvorila pregovore u poglavlju 23, što znači da u narednim mjesecima i godinama Vlada treba da poveća svoje napore, da sprovede efikasne, djelotvorne i nezavisne istrage za rješavanje policijske torture, kršenja ljudskih prava i nezakonitih upotreba mjera prinude.

Na Okruglom stolu je naglašeno da se Crna Gora snažno obavezala na sprečavanje i otkrivanje slučajeva torture i drugih okrutnih, neljudskih i ponižavajućih postupaka i kažnjavanja, putem ratifikacije instrumenata Ujedinjenih nacija i evropskih instrumenata, kao i Ustavom Crne Gore i drugim normativnim aktima. Iako je ostvaren napredak, Vlada Crne Gore, zajedno sa nacionalnim i međunarodnim partnerima, uključujući tijela Ujedinjenih nacija za ljudska prava, kao što je Komitet protiv torture, identifikovala je preostale izazove i tijesno sarađuje sa svim relevantnim partnerima u cilju njihovog rješavanja, što će nastaviti i u narednom periodu radi dodatnog unapređenja stanja u ovoj oblasti.

SEKRETAR ODBORA

Slava Burić

PREDSJEDNIK ODBORA

Jovan Jole Vučurović